

SINDROMUL OLIGOFRENIC (SINDROMUL LURIA-PEVZNER)

În Dicționarul Defectologic (1970) apare acest mod de a descrie caracteristicile deficienței mintale, pe niveluri de gravitate:

Idioția (C.I.=0-20) - stare accentuată de nedezvoltare mintală și a întregii personalități, de dereglare a dezvoltării psihice și fizice, cu tulburări endocrine, malformații în structura scheletului și a craniului. Motricitatea este deficitară, mai ales sub aspectul capacității de coordonare a mișcărilor, mulți prezentând tulburări ale mersului și stereotipii motrice. Nu depășesc stadiul însușirii unor cuvinte izolate, pe care de cele mai multe ori, le pronunță deformat. Nu înțeleg ambianța în care se găsesc și nu reacționează adecvat condițiilor concrete care-i înconjoară. Nu reușesc să-și formeze nici deprinderile elementare de autoservire. Manifestă accentuate tulburări în comportament, pe fondul unei stări generale de apatie sau, dimpotrivă, a unei permanente agitații. Necesită o supraveghere și o îngrijire neîntreruptă, fiind dirijați, de obicei, spre instituții de asistență sau rămânând în îngrijirea permanentă a familiei.

Imbecilitatea(C.I.=20-50) reprezintă o stare de dereglare a dezvoltării fizice și psihice, mai puțin accentuată decât în cazurile de idioție, totuși suficient de evidentă. Imbecilii își însușesc unele elemente ale vorbirii, dar bagajul lor de cuvinte este limitat, iar pronunția – alterată. Deosebit de evidente sunt insuficiențele motricității fine, ceea ce influențează puternic asupra capacității lor de însușire a scrierii. Manifestă o accentuată nedezvoltare a capacităților cognitive, îndeosebi a proceselor analitico-sintetice, ceea ce determină dificultăți importante în activitatea de formare chiar și a celor mai elementare deprinderi de citit și socotit. Comportamentul lor este pueril, inadaplat, chiar și cerințelor simple ale activității școlare. În condițiile unei asistențe și educații speciale permanente, reușesc, totuși, să-și formeze deprinderi elementare de autoservire, de comportament și de muncă simplă. Niciodată nu reușesc însă, să atingă un suficient grad de orientare și de adaptare la cerințele mediului înconjurător, rămânând astfel într-o permanentă stare de dependență. De obicei, sunt orientați spre instituții de asistență socială și de educație elementară, unde li se formează deprinderi simple de muncă în condiții protejate.

Debilitatea mintală (C.I.=50-85) reprezintă o stare de insuficiență de dezvoltare mintală și fizică, mai puțin accentuat decât în cazurile de imbecilitate. Debilii mintal își însușesc vorbirea, iar tulburările lor motrice pot fi corectate într-o măsură care să le permită pregătirea pentru o activitate simplă. Cu toată diminuarea capacităților intelectuale, debilii mintal sunt capabili să-și însușescă deprinderile elementare de citit, scris și socotit, să facă față cerințelor ce rezultă din programele de învățământ ale școlii speciale. Comportamentul lor poate fi mai ușor educat, ei reușind să se supună regulilor de conduită în școala specială, să execute diferite sarcini elementare în activitatea instructiv-educativă. Pot fi pregătiți pentru anumite munci simple, cei mai mulți dintre ei reușind, ulterior, să se integreze, cu rezultate acceptabile, în colectivități obișnuite.

(Valorile C.I. după Emil Verza)

SINDROMUL LUI STRAUSS

Este cea mai cunoscută descriere a trăsăturilor debilității mintale, specifică numai pentru cazurile de debilitate mintală exogenă. Face referire la trei laturi fundamentale ale structurii personalității: perceptiv, conceptuală și comportamentală:

- tendință generală spre perseverare;
- dificultăți în perceperea figură-fond;
- fixarea pe elemente neesențiale, uneori absurde, într-o activitate de comparare;
- accentuată incapacitate de autocontrol ;
- instabilitatea comportamentelor, pe fondul unei lăbilități a dispoziției, conduite anxioase și agresive.

E.A.Doll completează acest tablou cu insuficiențe în:

- domeniul percepției vizuale și auditive;
- domeniul simțului ritmului, al lateralizării și al limbajului;
- domeniul învățării și al adaptării la situații noi;
- o subnormalitate a competenței sociale, ca o consecință a tuturor insuficiențelor enumerate.